

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א
רבה של תל ציון, ראש ישיבת פלא יועץ

פלא יועץ

וכל ההולכים לבתי מדרשות יזהרו לישב שם באימה ביראה, כולם כאחד באגודה אחת יושבים ולומדים בשפה ברורה ובנעימה קדושה. ובשעה שהחכם דורש יעמדו כלם בשתיקה, ותהינה אזניהם קשובות אל דברי הדורש בחיבה לשמור ולעשות ולקיים, ומכל מקום לא יעשו חס ושלוש שחוק או קלות ראש או דברים בטלים כיושבי קרנות בבית המדרש, כי גדולה קדושת בית המדרש יותר מקדושת בית הכנסת, וכל בי עשרה קדמא שכינתא. וצריך לישב שם באימה ויראה.

עושה אלה יהיה חלקו מיושבי בית המדרש, ואם לא ההעדר טוב ממציאות הרע, שאם הולך שם לישן ולהיות מעלה עשן כל הלילה ולעסוק בשיחה בטלה ושחוק וקלות ראש, יאמר ה': 'מי בקש זאת מידכם רמוס חצרי' ולבוא אל ביתי להיות חוטא ומחטיא, הלא טוב לכם שתנוחו על משכבכם בביתכם.

אבל אם יוכל לכוף את יצרו לישב שם כאשר יאות, עוסק בתורה או שומע בלמודים, לא יאבד מלילך לבית המדרש אפילו פעם אחת, שהרי אמרו רבותינו ז"ל: איזהו חסרון לא יוכל להמנות - זה שנמנו חבריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם. ואמרו רבותינו ז"ל: שעל כל יום שמנע אדם עצמו מלילך לשיבה של מטה, דוחים אותו לעתיד לבוא משיבה של מעלה, ומאבד טובה הרבה של הלימוד ברבים, ומאבד מדעת את חקי האלקים ואת תורותיו, ומאבד טובה מרובה של הקדישים, וכהנה טובות הרבה. לכן אוהב נפשו יהא חלקו מיושבי בית המדרש תמיד. אשרי מי שעמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו.

(רבנו אליעזר פאפו
ספר פלא יועץ" ערך 'בית המדרש')

טבילת מוצרי חשמל

ויאמר אלעזר הכהן וגו' כל דבר וגו' וטהר וגו' תעבירו במים (לא, כא)

הנה כלים חשמליים, נזהרים לטובלם אם המה תוצרת חוץ של עכו"ם וכדקיי"ל יו"ד סימן קכ, שכל כלי סעודה הנקחים מגוי צריכין טבילה, להוציאן מרשות טומאה לרשות טהרה, כמפורש בירושלמי ובפוסקים ובבית יוסף (יו"ד שם).

ואמנם חכם אחד ז"ל רצה לחדש שכלי חשמל אשר דרך שימושם בתקע החשמלי, פטור מטבילה. והטעם היות ומצאנו שבשו"ת "שב יעקב" כתב אודות קדרות גדולות אשר היו קבועים (בטיט ובמסמרים) בקרקע, ומדוע לא עושין להם טבילה. ולכן צידד (באחד הטעמים) שכיון שמצאנו בהלכות טומאה וטהרה של מת, דרק כלי המטלטל מקבל טומאה אבל דבר המחובר אין מקבל טומאה, הוא הדין לגבי טהרת כלים הנקחים מן הגוי, כך יהיה הדין. ומשם רצה חכם אחד לומר דהשקע הנכנס לתקע החשמלי וכך דרך שימוש, א"כ זהו נקרא "מחובר".

והדבר תמוה מאד, וכי חיבור קל כזה שאפשר בכל רגע לשלפו בקלות יקרא בשם מחובר?! ועוד אפילו הבסיס שלו שהתבסס על פי דברי הרב "שב יעקב" הנ"ל, אין זה פשוט, כי חלקו האחרונים על דבריו ולא כולם קבלו דעתו. חדא, כמו שהקשה בערוך השלחן (יו"ד סימן קכ אות טל) הרי קיי"ל "תלוש ולבסוף חיברו" אין לו דין מחובר לכמה ענינים. וכן הקשו עוד אחרונים. ועוד הקשה החתם סופר דמה לנו לדמות טהרת כלים הנקחים מהגוי, לדיני טומאה וטהרה של מת, וכי טהרת כלים בגלל טומאה?! בודאי שאין הוא מצד זה ומה לנו לדמות לזה. ומצאתי מפורש בבית יוסף (יו"ד שם) בשם הרשב"א שאינו מצד טומאה. ועיין שם בלבוש.

נמצא שיש בסברא זו כמה פקפוקים לדעת הפוסקים כאמור. ואכמ"ל.

ובאמת מניתי וראיתי שכמעט כל רבותינו האחרונים ועד דורנו זה שליט"א, הסכימו שגם כלי חשמל הפועלים על ידי תקיעתם בשקע, חייבים בטבילה וקרוב לשלושים פוסקים המה, וכן המנהג.

ולכן בודאי אין להקל. וישנם כלים שאפשר להטבילם ולהניחם בחום או באויר ובאיזה יום או יומיים בודאי לא ישאר שם מים, ואין שום חשש היזק לכלי. וה' יטהרנו וישלח משיחנו. אמן.

שבת שלום ומבורך!

שואל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

הכנה משבת לתשעה באב

שאלה: ממתי מותר להתארגן לתשעה באב, שחל במוצאי שבת, כגון לכיפת נעלי בית והחלפת בגדים.
תשובה: רק אחרי צאת הכוכבים, שהוא בערך 17 דקות מהשקיעה, כל מקום ומקומו.

הכנת הסידורים בשבת למוצ"ש

שאלה: האם מותר לגבאי בית הכנסת להכין את הסידורים של תשעה באב לפני צאת השבת.
תשובה: אין להקל כי זה מכין לחול.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

אבו יקרה

כאשר האדמו"ר הרה"ק רבי אהרון מבעלז שהה בעיר באד המבורג בגרמניה בא לבקרו רבי יעקב רוזנהיים, בלוויית עוד אנשים מכובדים, ובפיהם חמש עשרה שאלות שביקשו לשאול אותו.
אחת השאלות הייתה: הלוא חייבים לעבוד את ה' מתוך שמחה, ואיך יכולים להיות שרויים בשמחה בימי בין המצרים?
השיב להם הצדיק: "כשזוכרים שבמהרה ייבנה בית המקדש יכולים להיות שרויים בשמחה גם בימי בין המצרים, כי מרגישים את השמחה על בית המקדש השלישי שיבנה בעוד רגע קט..."

(שיחת השבוע)

נצור לשונך

מתוך הספר "חפץ חיים"

א. כמה גדול איסור לשון הרע, שאסרתו התורה אפילו על אמת ובכל גווני, דלא מבעי אם הוא שומר את עצמו לספר עליו בסתר ומקפיד על זה שלא יתגלה לו דאסור, שעל ידי זה מקבל על עצמו גם כן ארור, כמה דכתיב "ארור מכה רעהו בסתר", אלא אפילו אם הוא משער בעצמו שהיה אומר דבר זה אף בפניו, או שהוא מספר לשון הרע על חברו בפניו ממש, גם כן אסור ולשון הרע מיקרי, ובצד אחד גדול איסורו בפניו משלא בפניו, דכפניו, לבד איסור לשון הרע, הוא מלביש את עצמו על ידי זה במדת העזות וההוצפה והוא מעורר יותר מדנים על ידי זה, וכמה פעמים בא על ידי זה גם כן לידי הלבנת פנים, וכמו שהארכנו לעיל בפתיחה בלאו ד"לא תשא עליו חטא".

ג. וראה עוד את גדול איסור לשון הרע, שאפילו אינו מדבר מתוך השנאה ולא נתכוין בהסיפור לגנותו, רק אמרו דרך שחוק ודרך קלות ראש, אף על פי כן כיון שעל פי אמת דברי גנאי הוא, אסור מן התורה.

המדור להצלחת א. ש. ב. ח. תחי'

רכב ישראל ופרשיו

הגליון מוקדש

לעילוי נשמתו הטהורה של מרן הגאון הגדול,

מופת השקדנים, עמוד ההוראה והיראה

רבנו **יוסף שלום אלישיב** זצוקללה"ה

עלה בסערה השמימה כ"ח תמוז תשע"ב

זכותו הטהורה תעמוד לנו, ויהיה למליץ יושר עבור בית

ישראל שנזכה לביאת גוא"צ במהרה בימינו. אמן.